

Workshop om smarte digitale løsninger for vann- og avløpssektoren i Norge

Hva er allerede tilgjengelig av smarte digitale vannløsninger og hva er under utvikling i pågående norske prosjekter? Hvordan bør vi arbeide videre med digitalisering, slik at det bidrar best mulig for å løse kommunenes oppgaver og utfordringer innen vann og avløp? Hva er de største behovene og utfordringene innenfor digitalisering av VA-bransjen? SINTEF, Volue, Norsk Vann og Vannklyngen inviterer til workshop for å diskutere dette. Workshopen er en del av prosjektet «Digital Water City in Norway».

Hva: Digital workshop rundt emnet digitalisering og digitale løsninger innenfor vann- og avløpssektoren i Norge.

Når: 28 mai klokken 09.00 – 12.30

Hvor: Digital workshop på Teams. Link for deltagelse sendes ut ca. 1 uke før workshop. Man må melde seg på for å få tilsendt link.

Hvem: det er ønskelig at personer fra alle deler av VA sektoren (kommune, stat, interesseorganisasjon, forskning, utdanning, bedrifter, entreprenører) deltar da det er behov for innspill fra både det offentlige og det private.

Pris: Gratis

Påmelding skjer via følgende link:

[Workshop Smarte digitale løsninger for VA-sektoren \(provisoevent.no\)](https://www.provisoevent.no)

Frist for påmelding: 24. mai kl. 12.00.

Forskningsrådet gjennomførte i 2019 en utlysning av forsterkningsmidler for å øke samfunns-effekten fra pågående Horisont 2020-prosjekter. Et av prosjektene som fikk midler var «Digital Water City in Norway» ledet av SINTEF, der også Volue deltar. Midlene fra Forskningsrådet er ikke en tilleggsfinansiering av aktivitetene i selve EU-prosjektet «Digital Water City», men skal benyttes til selvstendige aktiviteter. I EU-prosjektet videreutvikles og demonstreres 18 avanserte digitale vannløsninger i ulike europeiske byer. Noen av løsningene kan være interessante for norske kommuner. Det pågår også mye annet FoUI-arbeid innen temaet smarte digitale vannløsninger i mange ulike pågående norske prosjekter. SINTEF, Volue, Norsk Vann og Vannklyngen ønsker derfor å invitere til Workshop for å forsøke å kartlegge hva som er de største utfordringene for VA (vann, avløp og overvann) sektoren i Norge når det gjelder digitale løsninger og implementering av disse. Workshopen skal se på hvilke behov man har og hvor behovet for digitale løsninger er størst. I workshopen vil det presenteres en del teknologier og metoder som både kommuner og private selskap jobber med i dag. Det blir altså en fin mulighet til å få et lite innblikk i hva som finnes i markedet, og erfaringen med ulike teknologier og metoder.

Dette er den første workshopen av totalt to som er planlagt. Workshop nr. 2 vil foregå på høsten og vil fokusere mer på teknologier som finnes i markedet (både i Norge og Europa), og hvordan disse teknologiene kan være potensielle løsninger på de utfordringene som man identifiserer i første workshop.

Workshopen består av en presentasjonsdel og en aktiv del hvor alle deltagere får mulighet til å gi innspill til en rekke forhåndsdefinerte spørsmål. Hensikten med den aktive delen er å få inn informasjon fra aktører på en rekke relevante tema relatert til digitalisering og behov i bransjen. Det er for eksempel interessant å diskutere hvilke parametere som er mulig å overvåke i nær sanntid, behov for sensorer i ulike deler av infrastrukturen, hva ulike sensorer krever av oppfølging og vedlikehold, behov for beslutningsstøtte og forvaltningsverktøy etc. Vi ønsker innspill fra kommuner om hva de ønsker seg av smarte vannløsninger, og om hva som skal til for at de vil implementere nye løsninger, deriblant hvilke krav de vil stille til pålitelighet, vedlikehold, kostnader, sikkerhet, personvern etc. De gode løsningene utvikles i samspill mellom problemeiere (kommuner) og problemløsere (forskningsmiljøer og bedrifter). Bedrifter med erfaring fra bransjen vil kunne gi verdifulle innspill i workshopen, så det er ønskelig at vi får deltagelse fra det private markedet.

Vi ønsker at workshopen skal bidra til inspirasjon og samarbeid slik at vannbransjen prioriterer riktig i arbeidet videre, så det utvikles løsninger som tas i bruk. Denne workshopen og neste workshop vil sammen med intervjuer og markedsundersøkelse danne grunnlaget for en state-of-the-art studie som blir en leveranse i slutten av prosjektet. Denne leveransen vil oppsummere funnene i prosjektet, hvor målet er vi skal peke på de områdene hvor det eksisterer gode nok løsninger i markedet, og også peke ut de områdene i VA-sektoren hvor det er et stort behov, og samtidig behov for utvikling av de digitale løsningene.

Program

1. Velkommen ved Forsker Stian Bruaset, SINTEF.
2. Digitalisering i VA sektoren i Norge – en innledning om nåværende status og utfordringer ved Sjefsstrateg Jon Røstum, Volue.
3. Erfaring fra kommuner:
  - I. *Den nye tidsalder er digital - Hvordan Horten bruker digitalisering for å effektivisere driften av vann- og avløpsanleggene under Smart City Vestfold konseptet.* Innlegg av sjef Teknisk etat Geir Kjellsen, Horten kommune.
  - II. *Nye muligheter innen lekkasjesøk på drikkevannsledninger og langsiktig strategi for å få ned lekkasjene i Oslo.* Innlegg av Overingeniør Chetan Hathi, Oslo VAV.
  - III. *Kan VA-gebyret reduseres ved å anvende maskinlæring i driften? - VEAS visjoner og arbeid med data og digitale verktøy.* Innlegg av Senior prosjektleder Hilde Johansen, VEAS.

Pause

4. Erfaring fra firma:
  - I. *Tilgjengeliggjøring og utnyttelse av sanntidsdata for å løse vannutfordringer.* Innlegg av Sjefsstrateg Jon Røstum, Volue.

- II. *Bruk av smarte vannmålere – hva kan de tilføre bransjen?* Innlegg av Daglig leder Dag Almar Hansen, Techni.
- III. *Bruk av sensorer og IoT løsninger for å overvåke overvann og avløpsnett i byene.* Innlegg av Teknisk leder Roald Boge, PipeLife.
- IV. *Helhetlig digitalisering – Miljøaspekter og fremmedvann - Anvendelse av analyse for ivaretagelse av miljøaspekter, erfaringer fra Lillestrøm.* Innlegg av Leder for analyse Marco Westergren, InfoTiles.

5. Gruppearbeid:

- Gruppearbeidet deles inn etter følgende fagområder:
  - o Renseprosesser for vann- og avløp
  - o Ledningsnett for vann- og avløp
  - o Overvannshåndtering med fokus på naturbaserte løsninger
- Gruppearbeid gjennomføres i programmet Miro. Link til gruppearbeid sendes ut sammen med link til workshopen.
- I gruppearbeidet ønsker vi å få tilbakemelding på en del sentrale utfordringer og spørsmål relatert til digitalisering. Resultatene vil oppsummeres og følges opp i WS nummer 2 som gjennomføres høsten 2021.